

GECOÖRDINEERDE ACTIE

EEPLIANT3

NIEUWSBRIEF VIERDE EDITIE

BRUSSEL, MAART 2024

Energie-efficiënte producten:

EU-gefinancierde

realiteitscheck

Wat vertellen de EEPLIANT3- resultaten ons?

In deze laatste editie van onze nieuwsbrief staan we stil bij de succesvolle afronding van de [gecoördineerde actie EEPLIANT3](#) en de resultaten ervan. EEPLIANT3, dat wordt gefinancierd door de Europese Unie (EU), is opnieuw een bewijs van de toewijding van de EU aan een duurzame, groenere toekomst.

De gecoördineerde actie had tot doel de beoogde economische en milieuvoordelen van de ecodesign en energie-etikettering wetgeving te helpen realiseren door de energieprestaties en naleving van de voorschriften van zes productcategorieën te controleren: **airconditioners en ventilatoren, droogtrommels, waterwaterapparaten en warmwater opslag tanks, ventilatie-eenheden, lichtbronnen en toestellen voor lokale ruimteverwarming**, naast een klein aantal televisies, wasmachines en wijnkoelers.

Hoewel de inspecties van EEPLIANT3 niet statistisch representatief zijn door de risicogebaseerde benadering van de productselectie, wezen ze op onrustwekkende niveaus van niet-naleving van de eisen voor energielabels en informatie, over alle productgroepen. Bovendien hebben nalevingscontroles door geaccrediteerde laboratoria ook een aanzienlijke mate van vermoedelijke niet-naleving aan het licht gebracht.

Deze bevindingen tonen aan dat de Europese markttoezichtautoriteiten in staat zijn om producten met een hoge waarschijnlijkheid van niet-naleving te identificeren. Ze wijzen echter ook op de behoefte van een paradigmaverschuiving in de manier waarop marktdeelnemers, markttoezichtautoriteiten en regelgevende instanties moeten samenwerken om de tekortkomingen aan te pakken en de marktsituatie te verbeteren.

De impact van EEPLIANT3 gaat echter verder dan alleen het testen en inspecteren van producten. De capaciteitsopbouwactiviteiten van het project en de resultaten daarvan, waaronder nieuwe digitale tools, samenwerkingsmethoden, richtsnoeren en trainingsmaterialen, hebben markttoezicht inspecteurs geholpen kennis en ervaring op te bouwen, hun samenwerking te verbeteren en zo de effectiviteit en efficiëntie van het markttoezicht te verbeteren.

► Bekijk de EEPLIANT3-video: https://www.youtube.com/watch?v=l_4EJ4-ZOW8

This project is funded
by the European Union

vores bureau

Dit is niet het einde van de reis. De inspanningen worden per land voortgezet door de nationale markttoezichtautoriteiten en in het kader van de nieuwe, door de EU medegefinancierde gecoördineerde actie EEPLIANT4, die in mei van start gaat.

OPGELET!

De resultaten van deze actie zijn gebaseerd op productstalen die zijn verzameld op de markten van de deelnemende landen. Zoals bij de meeste markttoezichtactiviteiten vertegenwoordigen de resultaten voor het grootste deel de gerichte inspanningen die autoriteiten ondernemen om verdachte/niet-conforme producten op te sporen. Daarom zijn de resultaten geen statistisch geldige weergave van de volledige marktsituatie voor elke geïnspecteerde productcategorie.

DE RESULTATEN ZIJN BEKEND! - We hebben document- en online-inspecties uitgevoerd, waaronder controles van het [Europese productregister voor energie-etikettering - EPREL](#), naast fysieke conformiteitscontroles op bijna 290 productmodellen in zes productgroepen die vallen onder de EU-vereisten voor ecodesign en energie-etikettering. Dit zijn de resultaten.

1. Airconditioners en ventilatoren

96% (110 van 113) van de gecontroleerde modellen slaagde niet voor de documentinspecties - d.w.z. controles van de EU-conformiteitsverklaring, CE-markering, energielabel, technische documentatie met betrekking tot het energielabel, productinformatieblad, informatievereisten betreffende ecodesign. .

Bijna alle (99%, 271 van 274) producten die werden gecontroleerd op 95 webshops van retailers over heel Europa vertoonden non-conformiteiten. Meer dan de helft ervan nam gepaste corrigerende maatregelen nadat ze door de markttoezichtautoriteiten op de hoogte waren gebracht.

Laboratoriumtests van 47 split airconditioners en airconditioners met kanalen toonden aan dat **28% (13) van deze stalen vermoedelijk niet aan de eisen voldeed**. Deze tests onthulden enkele opmerkelijke verschillen in de manier waarop de units presteerden tijdens het testen tegen de relevante teststandaarden versus realistische praktijkscenario's. Deze verschillen moeten verder worden onderzocht.

Naar aanleiding van deze bevindingen hebben de deelnemende markttoezichtautoriteiten meer dan 100 handhavingsacties ondernomen, waaronder de correctie van 85 conformiteitsgebreken, 2 verkoopverboden, 12 terugtrekkingen van producten en 13 boetes.

2. Huishoudelijke droogtrommels

De resultaten van de documentinspecties van droogtrommels zijn al even ontmoedigend. **97% (101 van 104)** van de onderzochte modellen

voldeed niet aan de eisen. De controles omvatten de verificatie van de EU-conformiteitsverklaring, CE-markering, het energielabel, technische documentatie met betrekking tot het label, productinformatieblad en informatievereisten inzake ecodesign.

Uit de inspectie van 94 webshops in de markten van de deelnemende markttoezichtautoriteiten bleek dat **91% (249) van de 279** onderzochte producten (d.w.z. productpagina's, lijstpagina's en winkelmandpagina's/winkelwagentjes) op deze websites niet aan de voorschriften voldeed. In 94 gevallen (34%) ontbrak het energielabel volledig.

De 30 geteste droogtrommels voldeden allemaal aan de eisen inzake energie-efficiëntie. **12 (40%)** van deze modellen slaagden echter niet voor de enkele conformiteitstest met betrekking tot andere productparameters, zoals het uiteindelijke vochtgehalte en het stroomverbruik in de aan/uit-modi. Uit laboratoriumtests en follow-upacties is gebleken dat de controle van het verplichte uiteindelijke vochtgehalte van gedroogd textiel niet volledig werd geregeld in Verordening (EU) nr. 932/2012. Dit is nu rechtgezet in de nieuwe [Verordening \(EU\) 2023/2533](#) - een positief resultaat van het project.

Follow-upmaatregelen leidden tot de correctie van 29 conformiteitsgebreken. De verkoop van één model werd verboden en 15 modellen werden uit de markt genomen. Bovendien hebben de betrokken markttoezichtautoriteiten 9 boetes opgelegd.

3. Waterwaterapparaten (elektrisch, inclusief 'smart' en warmtepomp) en warmwater opslagtanks

Documentcontroles voor deze productcategorie toonden aan dat **ongeveer de helft (46 van de 96)** van de onderzochte modellen fouten of weglatingen vertoonden met betrekking tot de EU-conformiteitsverklaring, CE-markering, informatie inzake ecodesign en technische vereisten, het energielabel of de technische documentatie met betrekking tot het label. In veel gevallen bleek dat de fabrikant of gemachtigde de conformiteitsverklaring pas had uitgegeven *nadat* het product in de EU in de handel was gebracht.

De deelnemende markttoezichtautoriteiten inspecteerden ook 81 webshops en in totaal 243 vermelde producten. **Geen enkele van de 81 webshops slaagde** tijdens de eerste beoordeling, waarvan er 51 na het tweede onderzoek nog steeds niet aan de eisen voldeden. De meeste vastgestelde problemen hadden te maken met ontbrekende energielabels of productinformatiebladen, of problemen met de geneste weergave van het energielabel.

12 van de 26 modellen (46%) doorstonden de laboratoriumtests niet. Hiervan werden 8 modellen drie keer getest.

Deze controles waren de aanleiding tot meer dan 100 verplichte en vrijwillige corrigerende maatregelen. In 39 gevallen werden conformiteitsgebreken rechtgezet. Een fabrikant stopte met de productie van één model, terwijl in één geval de levering van dit model vrijwillig werd stopgezet.

4. Residentiële ventilatie-eenheden

Vóór EEPLIANT3 was er weinig markttoezicht op ventilatie-eenheden. De projectresultaten geven aan dat deze markt de komende jaren blijvend moet worden gemonitord.

Wat de controle van documenten betreft, slaagde **43% (61) van de 143 onderzochte modellen** niet in het onderzoek naar de verplichtingen van de fabrikant met betrekking tot het productinformatieblad, de specifieke energieverbruiksklasse of de aanwezigheid van demontage-instructies.

De inspectie van 101 productmodellen op 51 websites van retailers onthulde een verbijsterend **non-conformiteitspercentage van 88%**. Opmerkelijk is dat een aantal verkopers die naar aanleiding van deze controles correcties hadden doorgevoerd, na de eerste correctie niet meer aan de eisen voldeden. Dit is gebaseerd op het resultaat van een klein aantal niet-systematische follow-upcontroles.

Een steekproef van 30 verdachte modellen werd onderworpen aan laboratoriumtests. **17 (57%)** van deze modellen slaagden niet voor de tests, waaronder twee bidirectionele regeneratieve wisselstroomtoestellen met warmteterugwinning die tot drie keer toe werden getest. Drie van de verantwoordelijke marktdeelnemers konden met redelijke argumenten aantonen dat hun residentiële ventilatie-eenheden in overeenstemming zouden zijn geweest bij andere testopstellingen, en dit werd aanvaard. Alle niet-conforme eenheden werden ofwel uit de markt genomen ofwel conform gemaakt.

5. Lichtbronnen

De nalevingscontroles van lichtbronnen met en zonder voet (i.e. de basis van een lamp die dient als interface tussen de lichtbron en de voeding) onthulden enkele nogal verontrustende bevindingen.

187 van de 199 (94%) modellen slaagden niet voor de documenteninspectie, die bestond uit controles van de CE-markering, het energielabel, het productinformatieblad, informatievereisten inzake ecodesign of verplichte productinformatie op de website van de fabrikant. De non-conformiteiten betroffen ontbrekende, onjuiste of inconsistente informatie of waarden.

De bevindingen van de beoordeling van 83 webshops waren al even teleurstellend. **96% (239) van de 249 modellen** die op deze websites werden gecontroleerd, voldeden niet aan de EU-vereisten inzake het weergeven van het energielabel en/of het productinformatieblad. Naast ontbrekende labels of productinformatiebladen, werden er problemen vastgesteld met betrekking tot de omvang of kleuren van de geneste weergave van het label en de juistheid of volledigheid van de informatie op het productinformatieblad.

De mate van niet-conformiteit bij de laboratoriumtests was zeer hoog. **71 van de 80 (89%)** verlichtingsbronnen slaagden niet voor de verificatietests.

Hoewel meer onderzoek naar de hoofdoorzaken van deze resultaten nodig is, lijkt een deel van het probleem te maken te hebben met dubbelzinnigheden in de productverordening, die leiden tot verschillende interpretaties, en complexiteiten zoals die met betrekking tot de

definitie van 'houders'¹ en de juiste classificatie van ledstrips.

Handhavingsmaatregelen hebben geleid tot 19 verkoopverboden, 26 terugtrekkingen van modellen en 16 boetes. Daarnaast zijn 20 vastgestelde conformiteitsgebreken opgelost.

6. Toestellen voor lokale ruimteverwarming

De activiteit was gericht op toestellen voor lokale ruimteverwarming op elektriciteit (conventionele en stralers), gas en biomassa.

De markttoezichtautoriteiten controleerden in totaal 135 modellen om te controleren of ze voldeden aan de vereisten inzake ecodesign, energie-etikettering en technische documentatie. **77% (104)** van deze modellen vertoonden een of meer tekortkomingen of ontbrekende informatie in de EU-conformiteitsverklaring, CE-markering, het energielabel, het productinformatieblad en/of de technische documentatie. Van de 67 producten die in de Eprel-productendatabank werden gecontroleerd, waren slechts 8 (12%) volkomen correct en volledig.

Uit de beoordeling van 44 websites van retailers bleek dat ze **allemaal (100%)** nalevingsproblemen vertoonden. De belangrijkste non-conformiteiten hadden betrekking op ontbrekende etikettering of productinformatiebladen, energielabels die ver van de prijs waren geplaatst, onjuiste geneste weergavekleur of onleesbare informatie.

De resultaten van de laboratoriumtests waren positiever. Slechts **8 (15%) van de 52 geteste modellen** bleken na het testen van één eenheid niet aan de eisen te voldoen, wat wijst op vermoedelijke niet-conformiteit. Een van de belangrijkste bevindingen van de tests was dat het ontbreken van controletoleranties voor sommige opgegeven parameters (bv. warmteafgifte) in de verordening het voor de markttoezichtautoriteiten moeilijk maakt om bepaalde verschillen tussen opgegeven en vastgestelde waarden af te dwingen.

De activiteit bracht ook een tekort aan het licht in de definities van 'permanente waakvlam' en verwarmingstoestellen op biomassa met open en

¹ [De Verordening \(EU\) 2021/340](#) definieert een 'houder' als een product dat een of meer lichtbronnen, of afzonderlijke voorschakelapparaten, of beide, bevat, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, armaturen die uit elkaar kunnen worden genomen om afzonderlijke verificatie van de opgenomen lichtbron(nen) mogelijk te maken, huishoudelijke apparaten die (een) lichtbron(nen) bevatten, meubelen (planken, spiegels, vitrines) met (een) lichtbron(nen);

gesloten voorkant die moet worden aangepakt, en verschillende problemen met de testmethoden voor gasverwarmingstoestellen met gesloten voorkant.

De betrokken markttoezichtautoriteiten en marktdeelnemers hebben meer dan 140 corrigerende maatregelen genomen. Deze omvatten meer dan 50 informele contacten, 29 waarschuwingen, 19 oplossingen van conformiteitsgebreken, 13 verkoopverboden, 18 intrekkingen en 7 boetes.

7. Mini-testpilot op tv-schermen, wasmachines en wijnbewaarkasten

Als onderdeel van de activiteiten in het kader van EEPLIANT3 met betrekking tot nieuwe en opkomende uitdagingen voor markttoezicht, onderzochten de deelnemende markttoezichtautoriteiten 71 modellen van verschillende apparaten: tv-schermen, wasmachines, wijnbewaarkasten, wasdroogcombinaties, ijsbereidingsmachines, vaatwassers, huishoudelijke en commerciële koelkasten. De deelnemende markttoezichtautoriteiten ontwikkelden en gebruikten als test een semi-willekeurige methode om een steekproef van modellen te screenen en selecteren.

De resultaten van de documentinspecties en -controles in EPREL waren gemengd. Meer dan de helft van de productmodellen (**39 van 71, 55%**) vertoonden non-conformiteiten in hun technische documentatie, maar slechts **8 (11%)** vertoonden fouten of waren niet geregistreerd in EPREL.

Er werden laboratoriumtests uitgevoerd op vijf televisies, zes wasmachines en vijf wijnbewaarkasten. Alle wijnbewaarkasten, twee wasmachines en drie televisies slaagden niet voor de enkelvoudige test. Voor de wijnbewaarkasten die niet aan de eisen voldeden, waren geen drievoudige tests nodig omdat de betrokken fabrikanten vrijwillig corrigerende maatregelen hadden genomen.

Als de houder in de handel wordt gebracht met een inbegrepen lichtbron, moet de energielabelklasse van de inbegrepen lichtbron worden vermeld in de technische documentatie bij het product, <https://www.seai.ie/home-energy/energy-labelling-and-ecodesign/energy-labelling/Understanding-the-label-on-lightbulbs-and-luminaires.pdf> (geraadpleegd op 19/03/2024).

CONCLUSIES

De resultaten van de document- en online controles in het kader van EEPLIANT3 zijn over het algemeen bedroevend. De meeste geïdentificeerde problemen komen voor in de zes productcategorieën waarop de focus ligt (bijv. fouten in de EU-conformiteitsverklaring, ontbrekende of verkeerde energielabels of productinformatiebladen, ontbrekende handtekeningen, waarden, berekeningsformules, testrapporten, verwijzingen naar normen of verordeningen, producten die niet geregistreerd zijn in EPREL of geregistreerd zijn met fouten).

Sommige van deze problemen lijken te zijn veroorzaakt door een gebrek aan kennis bij de betrokken marktdeelnemers. Tegelijkertijd zijn er nog veel problemen, ondanks alle eerdere door de EU gefinancierde en nationale inspanningen op het gebied van markttoezicht.

Ongeacht de oorzaak heeft niet-naleving veel negatieve gevolgen voor consumenten, bedrijven en het milieu. Onvervulde beloften op het gebied van energie-efficiëntie leiden tot hogere energiekosten, verlies van vertrouwen bij de consument, oneerlijke concurrentie en onnodige uitstoot van CO₂, terwijl de uitputting van natuurlijke hulpbronnen wordt versneld.

De resultaten van EEPLIANT3 zijn een oproep tot actie. Versterking van de handhaving, betere regelgeving, nauwere samenwerking tussen wetgevers, markttoezichtautoriteiten en marktdeelnemers en een groter bewustzijn van de geldende eisen zijn essentieel voor een betere naleving van de regels inzake ecologisch ontwerp en energie-etikettering.

De gezamenlijke inspanningen van het project voor capaciteitsopbouw en betere samenwerking en kennisuitwisseling tussen Europese markttoezichtautoriteiten, de EU-douane en de sector hebben hierbij geleid tot belangrijke resultaten en geleerde lessen.

Innovatie en regelgeving: vijf IT-tools voor markttoezicht en een proof of concept

Nu er steeds meer energiegerelateerde producten op de EU-markt worden gebracht, is het gebruik van IT-tools essentieel om de beperkte middelen van veel markttoezichtautoriteiten te compenseren. Het optimaliseren van de workflows voor markttoezicht is een deel van de oplossing.

EEPLIANT3 ontwikkelde drie IT-oplossingen. Het vlaggenschip van de IT-portfolio van het project is de *epliantCrawler*. Deze webcrawler is een minimaal levensvatbaar product (MLP) dat automatisch de websites kan doorzoeken van retailers en e-commerceplatforms die tv's verkopen in twee EU-markten, Duitsland en Ierland. De tool haalt gegevens en informatie op zoals productbeschrijvingen, specificaties, prijzen, energielabels en productinformatiebladen, en helpt markttoezichtautoriteiten zo om niet-conforme producten sneller op te sporen door bijvoorbeeld items met onjuiste of ontbrekende informatie, energielabels of het productinformatieblad te markeren. De software wijst ook op discrepanties in de gegevens tussen de websites en de gegevens in EPREL.

CybPort 3.0 is een andere softwaretoepassing die door EEPLIANT3 is ontwikkeld om markttoezichtautoriteiten te helpen bij het automatiseren van het uploaden van onderzoeken naar het [informatie- en communicatiesysteem voor markttoezicht \(ICSMS\)](#).

[ClickAway](#) is de nieuwe webhub van EEPLIANT3, die markttoezicht inspecteurs in de EU toegang geeft tot een verzameling van (overwegend) bronnen voor hulpmiddelen, databases en andere nuttige middelen voor markttoezicht op het gebied van ecologisch ontwerp en energie-etikettering.

Naast de ontwikkeling van deze tools heeft EEPLIANT3 bijgedragen aan de productontwikkeling van twee IT-oplossingen van de Sustainable Energy Authority van Ierland: ELS, een inspectie- en rapportagesysteem voor energie-etikettering, en MSA-CMS, een dossierbeheersysteem geconfigureerd voor markttoezicht inzake ecologisch ontwerp, energie-etikettering en bandenetikettering. Beide systemen zijn nu beschikbaar voor distributie en reproductie door geïnteresseerde markttoezichtautoriteiten (e-mail naar info@prosafe.org voor meer informatie).

Een proof of concept van de geautomatiseerde beoordeling van laboratoriumtestrapporten als onderdeel van het conformiteitsverificatieproces was de kers op de taart. Het proof of concept testte de geschiktheid van twee 'pay-as-you-go' frameworks met artificiële intelligentie (AI): Amazon Web Services (AWS) en Google Document AI. Beide platformen werden geschikt bevonden, met evenwel enkele verschillen in functies en technologische voordelen.

Tijd voor een terugblik: Het EEPLIANT3-slothevenement

EEPLIANT3 sloot zijn werkzaamheden af met een hybride slothevenement op 6 en 7 maart 2024 in Brussel. Het evenement werd bijgewoond door vertegenwoordigers van markttoezichtautoriteiten, de Europese Commissie, sectororganisaties, consumentenorganisaties en testinstanties en werd georganiseerd door [PROSAFE](#).

Naast de presentatie van de inspectie- en testresultaten waren er live demonstraties van veel nieuwe tools, methoden en trainingsmaterialen. De deelnemers namen ook deel aan workshops om hiaten en uitdagingen in het bestaande markttoezichtkader te identificeren en praktische oplossingen te verkennen.

De gecoördineerde actie EEPLIANT4 gaat van start in mei.

EEPLIANT4, de nieuwe door de EU medegefinancierde gecoördineerde actie voor markttoezicht inzake ecodesign en energie-etikettering, begint in mei 2024. De actie zal voortbouwen op de geleerde lessen van EEPLIANT3 en het werk voortzetten. 27 Europese organisaties zullen gedurende 60 maanden samenwerken aan 8 activiteiten voor de controle van de naleving van de productvoorschriften en 4 activiteiten voor capaciteitsopbouw, waaronder opleidingen, gezamenlijke acties met de EU-douane en de ontwikkeling van IT-tools.

De productcategorieën in het toepassingsgebied zijn: koelapparaten, banden, elektronische beeldschermen, kookapparaten, stofzuigers, standby-apparaten met uitstand of netwerkgebonden, luchtverwarmings- en koelingsproducten, en toestellen voor lokale ruimteverwarming die vaste brandstoffen gebruiken. Het startevenement vindt plaats in juni.

Vertel het door en blijf op de hoogte van de voortgang en bevindingen.

Over EEPLIANT3

Deze informatie wordt verstrekt door [PROSAFE](#) en de 29 organisaties die 21 EU-/EER-landen vertegenwoordigen in EEPLIANT3: België, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Frankrijk, Ierland, Italië, Kroatië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Slovenië, Spanje, Tsjechië, Turkije en Zweden. EEPLIANT3 wordt gecoördineerd door PROSAFE, ondersteund door het Oostenrijkse Energieagentschap (AEA) en vores bureau (vb).

PROSAFE brengt sinds 2006 markttoezichthouders uit heel Europa samen. Voor meer informatie over dit initiatief en andere markttoezichtprojecten gecoördineerd door PROSAFE, ga naar www.eepliant.eu en www.prosafe.org en volg ons op X: [@EEPLIANT](#) en [@PROSAFE.ORG](#).

Contactpersonen: Ioana Sandu, Executive Director PROSAFE, Kunstlaan 41, 1040 Brussel (België) +32 2 757 9336 / info@prosafe.org
www.eepliant.eu / www.prosafe.org
X : [@PROSAFE_ORG](#), [@EEPLIANT](#)

Projectleider: Bram Verckens, Diensthoofd, FOD Economie, Algemene Directie Energie, Infrastructuur en Controles, Brussel (België)

DISCLAIMER

Deze nieuwsbrief maakt deel uit van de gecoördineerde actie EEPLIANT3, die financiering heeft ontvangen uit het onderzoeks- en innovatieprogramma Horizon 2020 van de Europese Unie onder subsidieovereenkomst nr. 832558. De inhoud van deze publicatie geeft de standpunten van de auteur weer en valt uitsluitend onder diens verantwoordelijkheid; de inhoud kan geenszins worden beschouwd als een weergave van de standpunten van het Europees Uitvoerend Agentschap voor klimaat, infrastructuur en milieu (CINEA), de Europese Commissie of enig ander orgaan van de Europese Unie, die niet verantwoordelijk zijn voor het